

og som samtidig dermed vilde proklamere, at den Armee, der saaledes vil tilbyde Kamp, er rede til at forlade Fanerne, og tillige proklamere, at den Sag, hvorefter man tilraader Slag, er en saadan, hvorefter man af høiere Grunde tilfidsst maa give efter, han vilde handle som en taabelig Mand; men jeg troer at den, som ved Overvejelse af Spørgsmaalet, om man skal byde Slag eller ikke, siger, at man fraraader det, fordi det er Tilfældet, at Armeen pønses paa at forlade Fanerne, og fordi Spørgsmaalet er et saadant, hvorefter man dog tilfidsst vil komme til at give efter, han giver et forstandigt Raad; og naar et Medlem har troet ved at vende dette om paa Hovedet at kunne heraf smedde et Angrebsvaaben imod mig og mine Consequents, saa skal jeg kun bemærke, at det er et nyt Exempel paa, at Evnen til at sige noget Bittert ikke altid svarer til Villien.

De to Realitetspunkter, hvorefter Meningerne have været noget deelte, have nu tabt deres praktiske Betydning; men jeg haaber, at den ærede Formand dog endnu vil tillade mig at sige to Ord derom. For mig staaer det som overordentlig onskeligt, jeg lægger den allerførste Vægt derpaa, og det har kostet mig stor Selvovervindelse ikke at gjøre Forsøg i den Retning, at faae Scalaen forandret, fordi det forekommer mig, at derved er man kommen ind paa et Princip, som i Grunden er blotet for alt Princip, og som i sine Consequents kan føre til meget fordærvelige Resultater. Jeg vilde derfor have sat stor Pris paa, om man kunde have fastholdt en Forandring heri; men jeg har aldrig lagt Vægt paa, om Loven skulde gjælde for een eller to Udskrivninger. Dette Spørgsmaal har under de private Forhandlinger, hvorefter jeg har deeltaget, ikke været opkastet. Man er der bleven enig om, at man ikke vilde kunne tage Loven som permanent, men man har heller ikke villet indskrænke den til een Eigning; man har saa langt fra villet det, at jeg troer uden Indiscretion at kunne nævne, at et Medlem af Thinget, som Thinget altid har skjænknet stor Tillid, paa en Tid, da der ikke var Tale om en Ministerforandring, udtalte sig meget bestemt for, at Lovforslaget skulde indskrænkes til to à tre Eigninger, og da jeg

fraraadede at gaae i Udvalg med Hensyn til denne Sag, var det min bestemte Tanke i Forening med Andre at indstille to Eigninger, hvilket jeg forinden har omtalt for flere. Spørgsmaalet om een Eigning er først fremkommet, og med absolut Nødvendighed fremkommet, da der var Tale om at smelte de to Love sammen, thi da var det en ligefrem lovgift Nødvendighed; men er der ingen Grund til at opretholde den Adskillelse, som efter min Mening i og for sig er værdiløs, efter at nu vel og mærke begge Love foreligge, lægger jeg — og det har jeg gjentagende udtalt i Udvalget — meget liden Vægt paa, om det bliver een eller to Eigninger, og ville de Herrer see efter i Udvalgets Fleertals Betænkning, saa ville De see, at saaledes har Fleertallet heelt igjennem seet det; men vi have maattet sige, at vi formodede, at Landstinget lagde megen Vægt paa, at det kun blev een Udskrivning, idet vi vidste, at der endogsaa var Medlemmer i Landstinget, som ansaae det for en ligefrem nødvendig Forordning. Jeg for mit Vedkommende har anseet det for et temmelig indifferent Punkt, fordi den Erfaringsprovet, man vilde have, kun kan komme tilstede, efterat Systemet anden Gang er blevet prøvet, og fordi det, selv om Loven blev indskrænket til een Eigning, alligevel vilde ligge overmaade nær, naar en ny Skattelov blev forelagt, da at vedtage denne simpelt i Henhold til nærværende Lov med Rettelse af de Inconvenientser, som man havde fundet, og som kunde rettes, hvilket man end ikke, naar man overhovedet vilde have Skatten, vel kunde modsætte sig. Det er det, der har bestemt Udvalgets Fleertal og navnlig har bestemt mig til ikke at lægge den Vægt paa de nu tilbagetagne Vædringsforslag, at man for den Sags Skyld vilde lade denne Sags Afgjørelse gaae ud af Landstingets Haand, idet man, og navnlig jeg, lagde en saa stor Vægt paa, at Lovforslaget udkom i denne Session, at jeg ikke vilde løbe den Hæder, som altid, og især under de nærværende Forhold, vilde være forbunden dermed. Det er af disse Grunde, at Udvalgets Fleertal, og jeg paa dets Vegne, indstiller Lovforslaget til Vedtagelse saaledes, som det foreligger, med den